כל שעה פרק שני פסחים

ורבא אמר לך עד כאן. לא שמעת ליה לרבי יהודה דלא חזיל כתר כוונה אלא דלא פטר ליה משום שאין מתכוין כדאפסר דמתכוין לאסור לדברי הכל ומשוי שאין מיכוין כמתכוין לחומרא לאסור אכל דלא משיבה ליה כוונה דמשוי מכוין כשאין מתכוין לקולא כגון דלא אפסר כשאין מתכוין שרי וגישרי נמי רבי יהודה במתכוין דלא חשיב כוונה כלל הא לא שמעת ליה: דהיכל גוכהו מאה אמה ולילו הולך למרחוק מאד ברחוב שלפני הר הבית ומתוך ברחוב גדול היה ומחזיק בני אדם הרבה היה דורש שם מפני החמה שאין לך בית המדרש מחזיקן: **דלא אפסר.** מלדרוש לרבים הלכות המג: **וקא מיכוין.** ליהנות מגל הקודש: **דלכוכו עשוי.** ואין הנאת גילו נאסרה דאין זה דרך הנאתו: **לוג.** מרובה שבעלייה היובלת לבית קרי לוג: **כאומנין.** כשיש בדק בחומת בית קדשי הקדשים: **יוגו.** לשון הגאה כמזונות שמשביע עצמו ממלאים גוי המלאכה ונהנה: **והא הכא דלא אפסר.** שלא ידלו לתקן ואפילו הכי לריך לתת לותן בחיבות שלא יוכלו להתקבל אלה ואלה דילמא מיכוויי ליהנות ואסור: **קול.** של כלי שיר שהן הקדש: **וריח.** הקטורת: **אין כהן משוס מעילה.** דלוריתא הוא ואין בהם ממש וכיון דמדאוריתא שרו כי לא אפסר כגון הכא אמאי אטרמיהו רבנן אלא מעלה בעלמא הוא: **העומדים בפנים.** לשמש דלא אפסר מלעמוד שם ואסור להו להיות מתכוונים: **לאותן העומדים בחוץ.** קאמר אין מעילה הא איסורא איכא אבל לעומדין בפנים אפילו איסורא ליכא: **המפטם את הקטורת.** קטורת זכה שאינה של ליבור: **אם להתלמד בה או למוסרה.** אחר פיטומה לליבור פטור מכרת אבל אם דעתו להנעיע לזולתו להריח בה ועשאה בסממנין הכתובים חייב כרת דכתיב (שמות ל) איש אשר יעשה כמוה להריח בה ונכרת: **והמריח בה.** בקטורת של ליבור פטור מכרת ומחטאת דלא חייבה תורה אלא מפטם להריח: **אלא שמעו.** שנהנה מן הקודש ומביא אשם מעילות: **קול ומראה.** אין בהם ממש ופטור לעולם: **וריח.** יש בו ממש בסממנין לפיכך חייב ולקא אמר רבי יהושע פטור לאחר שנעשה תמרתו במקדש קאמר דמשום דנעשית מצותו ואין לורך גבוה עוד בה יצתה מכלל קדשי ה' וברייתא בסמרים בה בביתו שנתן ממנה על הגחלים: **סמרסו.** עמוד עשנו: **תרומת הדשן.** בכל יום היה נוטל מלא מחתה ונותנה אלל המזבח והיא נבלעת במקומה דכתיב והרים את הדשן וגו' (ויקרא ו) ואסורה בהנאה ומועלין בה דכתיב ושמו אלל המזבח אלמא טעונה גניזה: **וכגדי כהונה.** מרבעה בגדי לבן שבהן גדול נכנס בהם לפני ולפנים ביום הכפורים דאסורין שוב להשתמש בהן דכתיב והניחם שם: **הא ניחא לרבנן.** פלוגתייהו במסכת יומא (דף כד.): **בשירין הם לבהן הדיוט.** כל הבגדים הראויין לשימוש הדיוט כתונת ומכנסים ומצנפת ואבנט: **עגלה ערופה.** כתיב שם (דברים כא) ומשמע שם שהא קבורתה: **אלא למ"ד מלמדין.** ר' יהודה במסכת שבועות מרבע מיתות (שם:): **הכא מיעוטי כשיבי.** בהני למימרא דלא מיגמר מיניהו ושמו לזה ולא לאחר הערופה ולא דבר אחר: **הכניסה לרבקה.** עגלה ערופה. דבקה קופל"א בלע"ז שקושרין מרבע פרות ביחד: **ודשה.** תבואה עם תבואתיה: **בשירה.** שלא נתכוין לכך ולאו עבודה היא: **ואם נתכוין שתינק ודחוס פסולה והכא לא אפסר.** שלא יכניסנה שתינק וכי מתכוין שתינק ותחוס פסולה: **אשר לא עובד בה מבל מקום.** דאע"ג דבעלמא לא מיתסר הכא אסור: הא

ורבא אמר לך עד כאן לא קאמר ר' יהודה שאין מתכוין במתכוין אלא לחומרא אבל מתכוין כשאין מתכוין לקולא לא אמר אביי מנא אמינא לה דתניא אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שהיה יושב בצילו של היכל ודורש כל היום כולו והא הכא דלא אפשר ומיכוין ושרי ורבא אמר שאני היכל דלתוכו עשוי אמר רבא מנא אמינא לה (דתניא) לולין היו פתוחין בעליית בית קדשי הקדשים שבהן משלשלין את האומנים בתיבות כדי שלא יזונו עיניהם מבית קדשי הקדשים והא הכא דלא אפשר וקא מיכוין ואסור **ותסברא** והאמר ר' שמעון בן פזי א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה אלא מעלה עשו בבית קדשי הקדשים איכא דאמרי אמר רבא מנא אמינא לה דתניא אמר ר' שמעון בן פזי אמר ר' יהושע בן לוי משום בר קפרא קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא מאי לאו לאותן העומדין בפנים דלא אפשר וקא מיכוין ואסור לא לאותן העומדין בחוץ גופא א"ר שמעון בן פזי אמר ריב"ל משום בר קפרא קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה וריח אין בו משום מעילה והא תניא המפטם את הקטורת להתלמד בה או למוסרה לציבור פטור להריח בה חייב והמריח בה פטור אלא שמעל אלא אמר רב פפא קול ומראה אין בהן משום מעילה לפי שאין בהן ממש לאחר שתעלה תמרותו אין בו משום מעילה הואיל ונעשית מצותו למימרא דכל היכא דנעשית מצותו אין בו משום מעילה והרי תרומת הדשן דנעשית מצותה ויש בה משום מעילה דכתיב ושמו אצל המזבח שלא יפזר ושמו שלא יהנה משום דהוו תרומת הדשן ובגדי כהונה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין תרומת הדשן הא דאמרן בגדי כהונה דכתיב והניחם שם מלמד שטעונין גניזה הניחא לרבנן דאמרי מלמד שטעונין גניזה אלא לר' דוסא דאמר אבל ראויין הן לכהן הדיוט ומאי והניחם שם שלא ישתמש בהם ביום כפורים אחר מאי איכא למימר משום דהוו תרומת הדשן ועגלה ערופה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין הניחא למ"ד אין מלמדין אלא למאן דאמר מלמדין מאי איכא למימר תרי מיעוטי כתיבי כתיב ושמו וכתיב הערופה ת"ש הכניסה לרבקה ודשה בשירה בשביל שתינק ותדוש פסולה והא הכא דלא אפשר וקא מיכוין וקתני פסולה שאני התם דכתיב אשר לא עובד בה מבל מקום אי הכי אפילו רישא נמי הא

שאני היכל דלתוכו עשוי. פ"ה ואין הנאת גילו נאסרת שאין זה דרך הנאתו וא"ת והא לא כתיב אכילה ואפילו אלא כדרך הנאה יהא אסור וי"ל דמעילה יליפינן מטת מטה מתרומה וכתרומה כתיב אכילה והא דאסר כפ' כל הנלמים (פ"ז מה:) ליכא תחת אשירה משום דאשירה לגל עבויה והיא דרך הנאה ועוד דגבי ע"ז לא כתיב אכילה: **והא הכא** דלא **אפשר** וקמיכוין **ואסור.** ה"מ אבי לאוקמא כרבי שמעון דאליבא דרבי יהודה פליגי:

ותסברא והאמר רבי שמעון בן פזי קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה. פ"ה וכיון דמדאורייתא שרי כי לא אפסר אמאי אטרמוהו רבנן וקשה לר"י הא בגבילה דליכא איסורא דאורייתא ופליג רבא ואסר בלא אפסר ומיכוון ומאי קא מוסיף אביי לרבא וי"ל דה"פ כיון דלא אסיר אלא מדרבנן א"כ כשהוא לצורך כגון לתקן בית קדשי הקדשים שבהן שרבנן ליכא: **מעילה** הוא דליכא **הא איסורא איכא.** מימה דנכפרק החליל (סוכה נב. ושם) תניא אשם בוכרת חטים לאור של בית השואבה והשמן והפתילה היו של קודש כדתנן המם ובירושלמי דייק מינה דקול ומראה וריח אין בהן משום מעילה: **לאותן** העומדים בחוץ. ליכא איסורא אלא שלא יקרבו עלמן לעזרה כדי להריח יותר דהא אמרינן (יומא דף לח:) לא היתה כלה לריכה להתבשם בירושלים מפני ריח הקטורת: **כתיב** הכא ושמו וכתיב התם הערופה. מימה לר"י אמאי איצטריך תרי מיעוטי נמי סגי דלהכי כתביה דלא למילף מיניהו ויל דאי לא כתיב אלא חד מיעוטא דלא דמי כל כך למיסר אבל מילתא דלא דמי למיסר לא להכי איצטריך תרוייהו:

הכניסה לרבקה. בתוספתא תני ליה גבי פרה: הא

לז א מיי' פי"ד מהל' מחלוקות לאסורים הל' יג וכתב אלפס כאן ובע"ז פ"ב ד' ע"ב:
לח ב מיי' פ"ה מהלכות מעילה הלכה ה:
לט ג מיי' פ"ז מהלכות בית הבחירה הל' כג:
מ ד מיי' פ"ה מהלכות מעילה הל' יז סמג עשין רי:
מא ה מיי' פ"ב מהל' כלי המקדש הל' י:
מב ו שם הלכה טו:
מג ז מיי' פ"ה מהלכות מעילה הלכה טז:
מד ח מיי' פ"ב מהל' תמידין ומוספין הלכה טו [ופ"ב מהל' מעילה הל' יח]:
מה ט מיי' פ"ח מהל' כלי המקדש הל' ה:
מו י מיי' פ"ח מהלכות פרה הלכה ז:

לעזי רש"י

קופל"א. צמר.

רבינו חננאל

וסמיך אביי אהא דרבן יוחנן בן זכאי שהיה יושב ודורש כל היום כולו בצלו של היכל. ודחי רבא שאני התם דהיכל דלתוכו הוא עשוי, ואין קדושה בצלו. **רבא** אמר מהא דתנן בכמדות לולין היו פתוחין בעליות קדשי קדשים שבהן היו משלשלין האומנין בתיבות כדי שלא יזונו עיניהם מבית קדשי הקדשים. ש"מ דהנאה הבאה לו לארם בעל כרחו אסור. ודחי אביי מעלה עשו דהא קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה. איכא דאמרי רבא הוה מסתייע מזה דהוה דאיק אין בהן משום מעילה הא איסורא איכא, מאי לאו באותם העומדים בפנים דלא אפשר, וכיון דמכוונין אסיר. ודחינן לא לאותן העומדים בחוץ דאפשר שלא יעמדו ולפיכך מעילה ליכא איסורא איכא. ואיני דדיה אין בו מעילה. והתניגן המפטם את הקטרת להתלמד בה, למוסרה לצבור פטור. להריח בה חייב, המרית פטור אלא שמעל. ושנינן האי דתני ריח אין בו מעילה, לאחר שהעלה תמרתו היא שנייה, מאי טעמא דהא אתעבידא מצוותה, והא דתני המרית פטור אלא שמעל בדלא איתעבידא מצוותה. איני והרי תרומת הדשן דאתעבידא מצוותה ומועלין בה. ושנינן משום דכתיב בתרומת הדשן ושמו אצל המזבח, ובבגדי כהונה נמי אחר שנעשה מצוותן (יש בהם מעילה) דכתיב והניחם שם, לאו משום דשטונין גניזה הוא, וכיון שטעונין גניזה בקדושתן קיימי ומועלין בהן. וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין מהן ואליבא דר' דוסא דאמר מאי הניחם שם לאו דשטונין גניזה, הוא מיסק בגדי כהונה ומייל עגלה ערופה דכתיב וערפו שם את העגלה בנחל. ולמאן דאמר מלמדין מיעט רחמנא (בבגדי כהונה) [בתרומת הדשן] ושמו אצל המזבח, כלומר זה טעון גניזה ולא זולתו, ובעגלה ערופה כתיב וערפו שם את העגלה. העגלה הערופה שם תהא העגלה ולא זולתה. הני אין מידי אחרינא לא.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שאני. **רבא** מתרוייהו. עי' שאגת אריה סי' עו ומתוס' ר"ה כל הנלמים ד"ה יומתו:

מוסף רש"י

קול. הנהנה מקול המנורות וגנלים של כלי שרת, ומראה. הנהנה ממראה יפה של היכל. וריח. הקטרת (כריתות ו:). הואיל ונעשית מצוותו. אין מועלין בו מין דלית ביה לורך גבוה לא קרינן ביה קדשי ה' ומעילה כתיב (ויקרא ה) ומעלה בשגגה מקדשי ה' (יומא כ:). והרי תרומת הדשן. כל בקר תורם מדשן המזבח מלא מחתה ונותנו בלדי המזבח ונבלעת שם נמקומה, דכתיב והרים את הדשן אשר תאכל האש זור ושמו אלל המזבח, מלמד שטעון גניזה ובגניזה, אלמא אסור בהנאה (חולין קיז. וכע"ז זבחים מז.) **ובבגדי כהונה.** מרבעה בגדי לבן שבהן גדול נכנס בהן למי ולפנים ביום הכפורים ונעטפין בגניזה עולמית ואין הדיוט עובד בהן כל השנה ולא כ"ג ביום כפורים אחר, דכתיב ופשט את בגדי הבד והניחם שם (חולין שם ובע"ז זבחים שם). **וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין.** מלא כתיב אחד ונגמור מלאו מניה (קדושין כד.) מדהדר כתיב לאחרן ולא יליף מתחבירה שמע מינה דיוקא הוי קאמר (פסחים מה.). **והניחם שם.** בגי בגדי יום הכפורים כתיב ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבאו אל הקדש והניחם שם (יומא יב:). ראויין הן לכהן הדיוט. כל השנה, שבהן הדיוט משמש בהן בתחנינה כלים (חולין שם). **ועגלה ערופה.** אע"פ שנעשית מצוה אסורה בהנאה, דכתיב וערפו שם, שם תהא קבורתה (שם). **הכניסה לרבקה ודשה.** בעגלה ערופה קא, דבקה קופל"א בלע"ז, שמדבקים שלש בהמות או תרנגא בלאתריהן זו אצל זו ודשים הדישה (ב"מ ל.). **בשירה.** הואיל ולא נתכוין שתדוס (שם). **בשביל שתינק ותדוש.** שהיה אמה דשה והכניס את הבת לשם שתינק ואף מתכוין שתדוס (שם).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com